

2020-mut aningaasanut inatsimmi ukiuni sisamani ukiumut 6 mio. kr-inik immikkut misileraalluni aningaasaliissuteqarnissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartuni aalajangiiffisassatut siunnersuut. Suliniummut aningaasaliissutit 2020-mit meeqqanut inuusuttunullu sumiginnakkanut qimarnguinnik (isumassuivinnik) pilersitsinermik misiligutitut suliniutinut sukumiisunut qinnuteqarnikkut kommuninut atugassanngortinneqarsinnaanngussapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut meeqqanut inuusuttunullu sumiginnakkanut qimarnguinnik pilersitsinissaq siunertaralugu suliniummut aningaasaliissutinik immikkoortitsinissamut siunnersuut qujassutigaa. Naalakkersuisut isumaqarput, meeqqat sumiginnagaasarnarat eqqissiviilliorfiusunilu angerlarsimaffeqarnerat akuerineqarsinnaanngitsoq. Inatsisartuni partiit tamarmik inuiaqatigiinnilu tamanna akuerineqarsinnaanngilaq. Taamaammat apequt imaassanngilaq; Iliuseqassaagut? Imaassarli; Qanoq iliussaagut? Qanoq pingaarnersuissaagut?

NAKUUSAp ataani Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit meeqqat unnuami angalaartartut ornittagaqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnera oqaasertalerpaat. Tamanna aalajangigaanni Naalakkersuisunut borgmesterinullu tunniunneqartumi takuneqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut sumiginnaanerup akiorneqarnissaa siunertaralugu sulissuteqarput. Taamaattumik Inatsisartut ukiamut ataatsimiinnissaannut nuna tamakkerlugu iliussissanut pilersaarut sumiginnaanermik akiuinissamik qitiutitsisoq saqqummiunneqassaaq. Naalakkersuisut taassuma saniatigut meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut ikilisarnissaannut siunissamut ungasissumut anguniagaqarput. Tassani meeqqat pakatsisinneqartartut angerlarsimaffiullu avataanut inissinneqartartut amerlassusaat appartinneqassappata pitsaaliuineq annertoq ataatsimoorussarlu pisariaqarpoq. Angajoqqaat meeqqaminnik pakatsisitsisut, ajortuliorniartutik taamaaliorneq ajorput. Amerlanertigut angajoqqaat sakkortuunik amerlasuunillu ajornartorsiuteqartarput immaqalu taakku aamma sumiginnagaasimasuusalutik. Meeqqat sumiginnagaasarnarat taamaatissagutsigu angajoqqaallu meeqqaminnik arsaagaasarnarat ikilisassagutsigit ilaqutariit tamarmiusut aallaavigisariaqarparput.

Taamaammat sumiginnaasoqarneranik pasitsannermi ilaqutariit tamarmiusoq iliuseqarfiginissaat Naalakkersuisut orniginartippaat. Ajornartorsiutip aallaavia tunngavigisariaqarparput ilaqutariillu meerarlu pillugit siunissamut ungasissumut isigaluta

aaqqiissummik suliaqassaagut. Kisianni siunissamut ungasissumut tamarmiusumillu aaqqiissuteqarniarnerit uagut suliarisariaqarpavut namminneq aaqqikkunnangimmata. Taamaaliornissamut sullissisut eqqortunik piginnaasallit pisariaqartitatta ilagaat.

Taamaammat Naalackersuisut isumaginninnermi suliassaqarfimmi sulisut akornanni ilinniartoqarnissaa piginnaasanillu kivitsisoqarnissaa aamma pingaartittorujussuuat. Tamannalu pissutaalluni susassaqarfimmi ilinniartitaanerit pioreersut patajaallisarnissaannut nutaanillu pilersitsinissamut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq. Taamaamallu meeqqat sumiginnarneqartartut ikilisinnissaannik kissaateqarutta sulisut meeqqatsinnik meeraaqqerivinni, ulluunerani paaqqinnittarfinni, meeqqat atuarfiini, peqqinnissaqarfimmi il.il. naapitsisartut pisariaqartunik ilisimasaqarnissaat pisariaqartunillu atortoqarnissaat qulakkiissallugu pingaaruteqartorujussuuvoq, tamakkumi aqqutigalugit makkuninnga paasisaqarsinnaammata: Atugarliornernik paasisaqarsinnaammata, sumiginnaanernik pasitsaassisoqartillugu iliuseqarsinnaammata, meeqqap ilaqutaanik attaveqarfigisartagaanillu ilanngussisinnaammata kiisalu meeqqamut ilaqutariinnullu tunngatillugu suliniuteqartoqartillugu oqartussaasunik allanik suleqateqartoqarsinnaammat.

Pisortani sulisut meeqqanut sullissisut sukanganerusumik ilisimatitsisussaataitaaffeqarput. Suliffeqarfiit siuliani taaneqartut taamaasillutik meeqqamik sumiginnagaasumik atugarliortumilluunniit pasitsaasaqarunik isumaginninnermut oqartussanut nalunaaruteqartussaataapput.

Siunnersuut kissaatitta angunissaanut eqqortuunersoq Naalackersuisut nalornissutigaat. Meeqqat qimaaffissaqartissavavut, siunissamulli ungasinnerusumut pitsaannerusunik atugassaqartilissavavut? Meeqqat pillugit suliassaqarfimmi eqqortunik sulisoqarnissaq sulisullu pigiinnarnissaat kommunit unammillernartippaat. Tamakku pissutsit qimarnguimmik pilersitsinikkut allanngornaviangillat. Qimarnguimmi siunissamut ungasinnerusumut iliuseqartassappat, sulisut meeqqat atugaannik pitsanngorsaaniarlutik tamakkiisumik aaqqiissutissanik aallartitsinissamut piginnaasaqarnissaat eqqortunillu sakkussaqaarnissaat pisariaqarpoq.

Kiisalu meeqqanut qimarnguimmik pilersitsisoqassappat kommunit suliassarissavaat. Taamaammat Naalackersuisut kommuninik oqaloqateqaqqaaratik siunnersuutigineqartoq aallartissappassuk pissusissamisuunngilaq.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut itigartinneqassasoq Naalackersuisut inassutigaat.